

Večernik

Leto VI. (XIII.), šte. 6

Maribor, sobota 9. januarja 1932

»JUTRA«

Izšla razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem čeku, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zasedanje jugoslovanskega parlamenta

PRVA SEJA NARODNE SKUPŠČINE BO 15. t. m. PRVA SKUPNA SEJA S SENATOM PA 18. t. m.

BEOGRAD, 9. januarja. Narodna skupščina se v petek, dne 15. t. m. dopoldne, sestane k rednemu zasedanju. Kakor doznavamo, se bo skupščina na tej prvi seji definitivno konstituirala. Nova narodna skupščina bo imela predsednika, dva podpredsednika, štiri tajnike in več od-

sekov. Do dneva sklicanja narodne skupščine se bo konstituiral tudi senat, tako da bo mogla biti v ponedeljek 18. t. m., tudi že skupna slavnostna seja obeh zbornic, na kateri bo prečitan kraljev prestolni govor.

GRADBENO GIBANJE V ZAGREBU.

ZAGREB, 9. januarja. Po sedaj objavljenih podatkih je bilo lansko leto zgrajenih v Zagrebu 2419 novih stanovanj. Od osvobojenja do danes je Zagreb napredoval skupno za preko 14.000 novih stanovanj.

GRADNJA MODERNE LADJEDELNICE V SPLITU.

V splitski severni luci so se te dni pričela prva dela za razširjenje terena, na katerem se bo gradila velika moderna ladjedelnica za popravljanje in gradnjo novih ladij.

VELIKE POPLAVE NA ČEŠKOSLOVAŠKEM.

PRAGA, 9. januarja. Zaradi velikih poplav nastala škoda znaša več milijonov češkoslovaških kron. Pri reševalnih delih sta se ponesrečila tudi dva vojaka.

SILOVIT ORKAN NA SEVERNEM MORJU.

HAMBURG, 9. jan. Na Severnem morju divja že 48 ur silovit orkan, ki ovira vso plovbo in je po pristaniščih napravil veliko škodo. Vihar razganja na obale velikanske valove, ki poplavlajo ulice in pobrežja. V Oldenburgu so valovi nevarno poškodovali vodovodno centralo. Moč na obrežje butajočih valov je bila tako silna, da je poslopje skoraj docela porušila. Celo dva in pol metra debeli temeljni zid je razdrt. V Hamburgu je bilo treba del pristaniških skladišč izprazniti, ker je bilo blago v nevarnosti, da ga voda poplavi in pokvari.

TIHOTAPCI ZLATA.

DUNAJ, 9. jan. V tukajšnjem »Grand hotelu« so bili danes aretirani trije elegantni Angleži, in sicer prav v trenutku, ko so hoteli odpotovati. Aretacija se je izvršila na podlagi neke zaupne ovadbe. V njihovih kovčegih je policija našla 40 kg punciranega zlata. Zdi se, da so aretiranci mednarodni tihotapci velikega formata.

Dalmatinske cvetice in povrtnina.

Naši listi, posebno zagrebški, so že večkrat opozarjali na nepotrebno uvažanje cvetic in zgodnje povrtnine iz Italije, ki občutno obremenjuje našo trgovinsko bilanco. Predlagalo se je tudi, naj bi se cvetice, južne rastline in vse vrste zgodnje povrtnine gojile v večji meri v Dalmaciji, ki ima za to vse pogoje. Sedaj pa poročajo iz Splita, da se je tamkaj pričela obsežna akcija, ki namerava čimprej izvesti te načrte. V ta namen se bo na obširnem zemljišču pri Šolnu uredil vzorec vrta, ki bo razsadil še za vso Dalmacijo. Tu se bodo gojile v prvi vrsti cvetlice in okrasne rastline. Če se akcija posreči, potem bo lahko Dalmacija že v nekaj letih docela krila vse naše potrebe na cvetju in bo vsak uvoz iz Italije postal nepotreben.

VLOM V HERIČKOVO PISARNO.

V noči od včeraj na danes je doslej še neznan zločinec preko dvorišča vlomil v pisarno Heričkove pečarske delavnice v Tattenbachovi ulici. Vlomilec je navrtal železno blagajno na isti način kakor pred dnevi v odvetniški pisarni dr. Rapotca in dr. Rosine ter odnesel 1200 Din gotovine. Razen tega je pobral tudi ves drobiž iz predala pisalne mize. Uvedena preiskava lie doslej še brez rezultata.

Po atentatu na japonskega cesarja

VES JAPONSKI NAROD SE MORA POKORITI ZA ZLOČIN NAD SVETO OSEBO VLADARJEVO.

TOKIO, 9. jan. Prve vesti, ki so v zvezi z atentatom na cesarja, poročajo o demisiji kabineta Inukai. Pri tem pa ne gre morda za navadno formalnost, kakoršna je v navadi v drugih državah, ampak za izraz splošne pokore za strahoviti zločin, ki je bil poizkušn nad »božjo in sveto osebo« mikadovo. Po starih določilih morajo namreč biti kaznovani vsi oni, ki so kakorkoli dolžni skrbeti za varnost in življenje vladarjevo. Ko je bil l. 1922. izvršen atentat na japonskega prestolonaslednika, ni bil odstranjen samo no trahji minister, temveč so bili odpuščeni tudi vsi policijski uradniki, ki so, pa četudi le formalno, bili odgovorni za red in mir v onem okraju, kjer je bil

atentat izvršen.

Atentatorjev oče je moral takoj odložiti svoj poslanski mandat. To pa še ne zadostuje, ker se mora za zločin pokoriti tudi domači kraj atentatorja, in sicer tako, da več let ne sme slaviti vsakemu Japoncu svetega noveletnega praznika. Šolski voditelj in učitelj one šole, katero je atentator posecal, sta bila istotako odpuščena. Skratka: ves japonski narod mora spoznati, da je bil tudi v verskem oziru storjen strašen zločin, ki zahteva kazen in pokoro. Če bi se bil atentat izvršil pred desetletji, ko so bili merodajni še stari običaji, bi bili morali vsi odgovorni činitelji izvršiti harakiri (preparati si trebuh).

Teroristični naklepi Indijskih nacionalistov

BOMBE ZA KALKUTO. USTANOVITEV POSEBNIH IZREDNIH SODIŠČ.

LONDON, 9. januarja. Ko je predvečrajšnjim prispel v Kalkuto Dardjeeling-Express, je policija našla v nekem oddelku prvega razreda pet bomb. Ob tej priliki je bil aretiran neki indijski nacionalist, ki je priznal, da so indijski revolucionarji sklenili vreči danes, v soboto, bombe v angleško cerkev. Bombe bi morale eksplodirati v času, ko bi se brala slovesna ameriška maša. Razen tega so

hoteli revolucionarji pognati v zrak tudi Evropski klub.

BOMBAY, 9. januarja. Angleška vlada je v svrilo sojenja onih deliktov, ki so naperjeni proti javnemu redu in miru v Indiji, ustanovila posebna izredna sodišča z dalekosežnimi pooblastili. Najvišja kazen, ki jo bodo ta sodišča mogla prisoditi, bo znašala sedem let zapor.

ODPRAVA SUŽENJSTVA V ABESINJI.

LONDON, 9. januarja. Abesinski cesar je sklenil popolnoma zatreti tudi še zadnje ostanke suženjstva v svoji državi. V ta namen je povabil v Abesinijo posebno strokovno komisijo za človeške pravice, katero tvorijo lordi Polwarth, Buxton in Scott.

BOMBE ZA MUSSOLINIJA.

NEWYORK, 9. januarja. Nek parnik, ki je včeraj zapustil tukajšnje pristanišče in odplul proti Marseillen, je bil po tukajšnji policiji brezžično obveščen, da sta med tovarno pošto tudi dva zavoja z bombami. Zavoja sta bila naslovljena eden na Mussolinija, drugi pa na italijanskega kralja.

zda odpomoči krizi z novimi kreditnimi akcijami. Ne potrošnja naj se zviša, marveč produkcijo treba zmanjšati.

Izhoda iz krize moramo iskati ne v novih finančnih trikih, ampak v vrnitvi pametnemu štedenju. Z gotovim denarjem kupovati, z majhnim dobičkom oddajati, z dejanskim položajem računati. Ni nam treba ženjalnosti, ampak poštenosti v gospodarstvu.

Ali je ta modri nasvet dandanašnji ves zmešan svet sploh še zmožen poslušati, to je seveda drugo vprašanje.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglaju očii, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in lajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholi, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kam plovemo?

André Siegfried, profesor za gospodarsko zemljepisje na pariški Sorbonni, ki si je s svojimi deli o svetovni politiki in ekonomiji pridobil mednarodno sloves, se je nedavno izjavil o vzrokih sedanjih gospodarske krize z vidikov, ki so zelo zanimivi in ki so dali povoda živahnim komentarjem v svetnem časopisu. — Siegfried dokazuje, da je do sedanjih krize moralo neizogibno priti, ker je celokupni gospodarski sistem, ustvarjen v tej povojni dobi, v temelju zgrašen. In pravi med drugim:

Lani je moja knjiga o angleški krizi vsa kritika tako v Angliji kakor v Franciji najostreje napadala, ker sem leto dni prej napovedal padec funta, v času, ko živa duša ni v to verjela. Kar pa bi bil lahko videl vsakdo, da je le malo odprli oči. Angleška plačilna bilanca je bila že leta semi negativna in sicer zato, čeprav je stara, ker svojega bogastva ne drži skupaj, in je v mladostnem optimizmu tega funta previsoko postavila in živela preko svojih razmer; sploh se vdajala pretiranemu optimizmu, ko je mislila, da se bo mogla po petih letih vojne brez nadaljnjega spet povrniti k normalnemu življenju. To pa je nemogoča stvar: države, ki so se aktivno udeležile vojne, ne morejo brez posebnih kirurških operacij nazaj v normalno življenje.

Angleška kriza pa je sicer še zato posebno težka, ker se Angleži v hudi zmoti smatrajo za poseben del sveta, ki je dosti na lasten račun zalagal prekooceanski svet z industrijskimi proizvodi. Temu pa že zdavnaj ni več tako, ker so se v teku naravnega razvoja industrializirali tudi drugi deli sveta; najprej Amerika, potem po Rusiji, Japonski in Indiji tudi Azija in hkratu tudi Avstralija in Afrika. Danes dobavljajo tudi te dežele množine industrijskih proizvodov in nakupujejo surovine. S tem sistemom pa se je seveda moralo zrušiti na tem zgrajeno gospodarstvo. In enako morajo končati vsi zastareli gospodarski sistemi, ki so z večno mladostnim optimizmom svoje kal kulacije in spekulacije gradili na neko svetovno tržišče, ki ga ni, in ki so se navadili na lahko pridobljeno bogastvo, stekajoče se jim v naročje od zunaj.

Splošno slišimo trditi, da gre danes ne za krizo produkcije, ampak za krizo konzuma. To so sarho prazne besede. Kriza je brez dvoma nastala iz tega, da so v vojni vse države obubožale in da si tega nočejo priznati. Mi živimo še vedno, kakor da smo bogati, v resnici smo pa revni. Takoj po končani vojni se je pričelo z mrzličnim produciranjem, da se nadomesti, kar je vojna požrla. In tu smo zašli potem na napačno pota, zaleleli smo se v popolnoma napačno socialno politiko, vodili spekulativno kreditno gospodarstvo, kakor pač delajo to lahkomišelnji ljudje. Skratka: živeli smo preko svojih razmer.

To se pa seveda maščuje. Zato smatram za popolnoma napačno, če skušajo

Rojstni dan kraljice Marije

Danes obhaja svoj rojstni dan kraljica Marija, družica našega vladarja in dobra mati malih kraljevičev Petra, Tomislava in Andreja. Na njeno izrecno željo, so se opustile vse zunanje proslave in tudi v prestolnici je bil kraljičin rojstni dan določen samo kot rodbinsko praznovanje kraljevskega doma. V maršalatu dvora je bila, kakor običajno, izložena knjiga za vpisovanje čestitk, v saborni cerkvi pa je patriarh Varnava opravil svečano službo božjo, katere so se poleg kralja, kraljice in ostalih članov kraljevskega doma udeležili tudi ministri, diplomatski zastopniki in drugi odličniki.

Zadnja pot profesorja Jemca.

Včeraj popoldne so ob izredno veliki udeležbi položili k večnemu počitku priljubljenega profesorja Valentina Jemca. Pokojnika so spremili na zadnjo pot polnoštevno njegovi stanovski tovariši; ravnatelj dr. Tomišek in Zupančič, pa sta se ob odprtem grobu v prisrčnih nagovorih poslovila od pokojnika. Ob grobu je izrekel iskrene besede v slovo blagemu pokojniku tudi prof. Bogovič. Pod vodstvom profesorja Schweigerja pa je zapel dijaški zbor dve žalostinki. Večna luč blagi duši!

Za pomožno akcijo.

Namesto venca je Proforsko društvo, pododbor Maribor, v spomin prof. Jemca darovalo 200 Din za Pomožno akcijo. Znesek je na razpolago v upravi »Večernika«.

Poroka.

V stolnici sta se poročila g. Maks Tomazič, učitelj v Guštanju in gđa. Angela Križeva, učiteljica v Mariboru. Obilo sreče!

Nočna lekarniška služba.

Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Vladovičeva lekarna »Pri zamoru« v Gosposki ulici.

Tridnevni kletarski tečaj.

priredi zveza gostilničarskih zadrug 14. t. m. v banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

Iz železniške službe.

Premeščeni so uradniki: Ilgo Ferdinand iz Vuzenice-Mute v Maribor, Fr. Pihler iz Maribora h prometno-komercialnemu oddelku direktije v Ljubljano, Emerik Kupljen iz Maribora v Celje, Ant. Skrobar, šef postaje v Dolnji Lendavi v Maribor, Franjo Cichovski iz Maribora v Ljubljano glav. kol., Mato Mihaljevič iz Čakovca za šefa postaje v Ormož, Fran. Sovre, šef postaje Kraljevac-Prelog za šefa postaje Vuzenica-Muta; nadalje je premeščen uradniški pripravnik Bogomil Lašič iz Rakeka v Maribor.

Dr. Alfred Adler

je odgodil svoj prihod v Maribor za 14 dni. Napovedana predavanja o individualni psihologiji bodo torej šele 30. in 31. januarja. Podrobnosti o teh predavanjih objavimo pravočasno.

Policijska kronika.

je danes hvalevredno suha. Zabeležene imajo le tri aretacije, eno prijavo in tri poročila. Slikar Mavrič je prinesel na policijo majhen ročni kovček, v katerem je bil gumijast ženski dežni plašč in prazna denarnica iz rdečega usnja. Slikar je izpovedal, da je našel kovček včeraj popoldne na Schmiedererjevem travniku, tik ob Dravi. Ker so bile vse dosedanje poizvedbe o lastnici kovčega brezuspešne, sumijo, da je skočila obupanka v Dravo.

Mesarjeva nezgoda.

Včeraj popoldne je v mestni klavnici vlekel rejeno svinjo pod nož mesar Ferdinand Knapič. Svinja se je branila smrti in jo je mesar le s težavo obvladal. Pri tem pa mu je na poledenih tleh spodrsnilo in je padel. Pri padcu si je zlomil desno nogo. Morali so ga prepeljati v bolnišnico.

Nezgoda v kamnolomu.

V kamnolomu blizu Oplotnice se je hudo ponesrečil 28letni kamnosek Matevž Črešnar iz Oplotnice. Pri vrtanju velike skale je zgrmel na njega kamenje in ga pokopalo pod seboj. Dobil je poškodbe po vsem životu. Zlomilo mu je tudi desno nogo. Težko ranjenega so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Tečaj za strojnike in kurjače. Banska uprava je priredila v Murski Soboti štirinajstdnevni tečaj za strojnike in kurjače, katerega vodi inž. Debeljak iz Ljubljane. Tečaja se udeležujejo večinoma lastniki mlatilnic.

Občnj zbor zveze gostilničarskih zadrug.

Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru bo imela svoj redni letni občnj zbor 14. t. m. ob pol 10. uri pri »Orlu«. Ob tej priliki bo razdelila zvezina uprava onim odborikom zveze, ki načeljujejo nepretrgoma deset let gostilničarskim zadrugam in onim, ki vršijo gostilniško obrt najmanj petintrideset let, v znak priznanja zveze, častne diplome. Ostalim članom zveze gostilničarskih zadrug, ki ustrezajo navedenim pogojem pa bo razdelila zveza častne diplome na slovesen način ob priliki občnj zborov pristojnih gostilničarskih zadrug.

Za povzdigo sadjarstva in vrtarstva.

Mariborska podružnica sadjarskega in vrtarskega društva je imela preteklo sredo svoj občnj zbor v tukajšnji vinarski šoli. Zbora se je udeležilo lepo število sadjarjev in kmetovalcev tudi iz mariborske okolice. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvidno živahno delovanje društva na polju našega gospodarstva zlasti za povzdigo sadjarstva in vrtarstva. Po občnem zboru je predaval ravnatelj vinarske in sadjarske šole g. Priol o novjših izsledkih iz biologije korenin sadnega drevja. Navzočim sadjarjem je razložil tudi celo vrsto praktičnih nasvetov, ki sledijo iz biologije.

Nedelja popoldne ob 5. uri
Otroška varietna predstava
VELIKA KAVARNA

Anketa o davčni zakonodaji.

Gospodarsko predstavništvo za bivšo mariborsko oblast, v kateri so zastopane vse naše stanovske zadruge je sklicalo za sinoči v Gambirino dvorano javno anketo o davčni zakonodaji. Predsedoval je podpredsednik predstavništva g. Andrej Oset, o davčni zakonodaji, posebej o nje kompliciranosti, pa je predaval g. višji finančni svetnik Mozetizh iz Ljubljane. Po predavanju se je razvila živahna debata, katere so se udeležili gg. Weixl, Albin Novak, Fran Novak, Volčič, Vahtar, Koražija, Meglič, Stojec, Kolar, Vicman, Bureš, Lužnik iz Gornje Radgone in drugi. Poleg trgovcev, obrtnikov in industrije so bili navzoči tudi številni zasebni in državni uradniki s finančnim inspektorjem g. dr. Sedlarjem na čelu.

Važno za delodajalce.

Davčna uprava v Mariboru opozarja vse delodajalce, ki morajo po členu 100 zakona o neposrednih davkih pobirati uslužbenski davek v davčnih znamkah, da v smislu navedbe ministrice financ z dne 11. septembra 1929 št. 83.390 predložijo tekom meseca januarja 1932 knjižice uslužbenskega davka na pregled davčni upravi, soba št. 10, sicer se proti njim postopa po čl. 139, odnosno ob zatajbi davka, po čl. 142. cit. zakona.

Nadalje se pozivajo vsi oni delodajalci, ki niso zavezani pobirati davka v znamkah, da se morajo prijaviti do dne 25. januarja 1932 davčni upravi, da jih vpiše v knjigo delodajalcev, ki izročajo uslužbenski davek v denarju. Najvišji kazni po členu 138. tega zakona zapade vsak delodajalec, ki ima povprečno preko 20 zaposlencev, a se do tega roka ne prijavi oblasti.

Lutkovni oder Sokola Maribor I.

Jutri, v nedeljo 10. t. m. ob 15. uri v telovadnici inž. podof. šole (kadetnica): »Gašperček, dvorni zdravnik«.

Dramatski odsek Sokola Maribor I.

pripravlja otroško pravljico komedijo »Kraljična z mrtvim srcem«. Premijera bo začetkom marca. Na uprizoritev, že danes opozarjamo starše in deco!

Sobotni trg v znamenju dežja.

Zaradi deževnega vremena je bil današnji trg bolj slabo založen, posebno sočivja in povrtnine je bilo malo. Na Glavnem trgu je bilo 36 raznih prodajalcev. Kmetice so prinesle 47 kokoši po 25 do 35 Din, 312 piščancev po 25 do 64 Din par, 39 puranov po 60 do 85 Din in 12 kuncev po 8 do 30 Din eden. Jaica so se prodajala po 1.25 do 1.75 Din eno, mleko pa je stalo 2 do 3 Din liter. Na Glavnem trgu je bilo 27 mesarjev, 4 prekajevalci in 3 vamparji. Govedina se je prodajala 4 do 12 Din, teletina 8 do 14 Din, svinjina 10 do 14 Din, slanina 12 do 14 Din. Na Vodnikovem trgu sta bila 2 voza zeljnih glav, ki so se prodajale po 2 do 3 Din; čebule je bilo 38 vreč po 5 do 6 Din kg, krompirja pa 50 vreč po 1 do 1.50 Din kg. Na Vojašniški trg je pripeljalo 6 poklicnih mesarjev dve govedi in pol in eno tele. Govedina je stala 5 do 6 Din, teletina pa 8 do 10 Din. Slaninarjev je bilo 40 s 147 prašiči. Cene so bile enake onim prejšnje sobote. Kupčija je bila srednja.

Svinjski sejem.

Svinjski sejem 8. t. m. je bil zelo slab. Prignali so komaj 69 svinj. Cene mladim prašičem, starim od pet tednov do enega leta, so bile 50—700 Din. Prodajali so en kiogram žive teže 5 do 6.50 Din, mrtve teže 8 do 10 Din. Prodanih je bilo 34 svinj.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 9. januarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar« ab. A.

Nedelja, 10. januarja ob 15. uri »Rdeča kapica«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Lutka«. Prvič.

Ponedeljek, 11. januarja. Zaprto.
Torek, 12. januarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar« ab. B.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 11. januarja ob 20. uri »Zemlja smehljaja«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Nedelja v mariborskem gledališču.

Jutri popoldne ob 15. uri kot otroška predstava ponovitev Gorinškove zabavne otroške spevoigre »Rdeča kapica«. Predstava bo pri znižanih cenah. Zvečer ob 20. uri bo prva letošnja predstava Audranove »Lutke«, melodične in vesele operete, ki se je lani publiki zelo prikupila. Tenorsko partijo plahega Lancelota poje novi tenor g. Sancin.

Iz Prekmurja

Avtobusi zopet vozijo. Ker je zaradi južnega vremena sneg po prekmurskih cestah že precej skopnel, obratujejo avto busi od včeraj dalje zopet normalno.

Mura narašča. Od poplavl na avstrijskem Štajerskem in tajanju snega je reka Mura tudi v Prekmurju in Medmurju nevarno narasla in napravlja že sedaj veliko škodo. V odseku med Murskim Središčem in Dekanovcem je voda spodjedla bregove in odplavila mnogo rodovitne zemlje.

Nova cesta Ljutomer - Štrigova. Ljutomerski okrajni cestni odbor je na svoji zadnji seji določil 100.000 Din za gradnjo nove ceste iz Ljutomera v Štrigovo. Določeno vsoto bodo uporabili samo za material, dočim bodo delovne moči preskrbeli odnotni prebivalci sami in brezplačno. Z novo cesto se bo razdalja med obema krajema zmanjšala od dosedanjih 15 na 6 do 7 km. Ker bo zgrajena po goricah, bo varna tudi pred poplavlami.

Klic pragozda.

Se nobene filmske premijere niso v filmskem svetu pričakovali s tolikšno napetostjo nego premijero »Trader Horna«, ki je bil posnet v najbolj divji afriški džungli. Vsebinska filma je senzacionalna. Horn, trgovec s slonovo kostjo, njegov kompanion Peru ter njun črni spremljevalec padejo v roke fanatičnih domačinov. Na begu se sestanajo s karavano Edite Dend, stare Hornove prijateljice, ki potuje do naselbine neznanega plemena Isorgi, da tam najde svojo hčerko, ki ji je bila še kot dete ukradena. Horn sklene v primerni razdalji slediti Editi. A na potu jo najde mrtvo. Zato sklene, da gre sam poiskati Editino hčerko, ki je postala skrivnostna bela boginja plemena Isorgi. Horn, Peru in črnega spremljevalca ujamejo divjaki in jih hočejo žrtvovati malikom. Toda »bela boginja« se zanje zavzame in končno se jim posreči, z njo vred pobegniti. Vse plemena Isorgi jih preganja, med potjo pa se zaljubita v dekle Horn in Peru. Hornu, ki Afriko dobro pozna, uspe, da prevzame divje tolpe domačih plemen, črni spremljevalec umre med begom, toda Horn, Peru in dekle se rešijo. Horn končno uvidi, da je prestar za tako mlado dekle, pa pošlje Peruja in dekle v civilizirane kraje.

Trader Horn je eden tistih redkih filmov, ki nadkriljujejo celo najbolj rafinirano reklamo. Predvsem stoji neizmerno visoko nad vsemi dosedanjimi filmi iz črnega kontinenta. Tu vidiš Afriko v celi njeni okrutnosti in lepoti, ki se neprestano menjavata. To niso običajno nanizane slike z nekaj tamošnjih rojakov in eksotičnih živali, to je potovanje skozi nevarnosti na vsakem koraku. Nikoli še nismo videli tolike lepote in obilja afriške favne, nikoli še nismo prisostvovali tako blizu borbam za obstanek med posameznimi prebivalci džungle. Lev proti levu, neuspeli poskus leoparda, da se nahrani z mlado hilenjo, ki jo brani njena hrabra mati, to so prizori, ki frapirajo. Vidiš in čuješ smrtno muke leva, zadetega od zastrupljene puščice, čuješ topot tisočev slonov, ki rušijo tisočletna debela pragozda, vidiš borbo krokodilov s prebivalci prašume, vidiš Pigmeje, napol ljudi, napol še zveri, ki so še danes ljudem iz navade in potrebe... Efekt vseh prizorov še povišuje mikrofoni, ki je postavljen zelo blizu in verno reproducira vse glasove strašnih borev.

Glavno ulogo igra Harry Carey, junak mnogih filmov z divjega zapada, posebej znost hladnega in prisebnega lovca, ki vliva poguma svojim partnerjem. Edvina Booth pa daje vse, kar se more dati v težki vlogi temperamentalne in zagonetne bele boginje.

Znižanje dopolnilnega davka na zemljano za I. 1932.

Davčna uprava v Mariboru razglasa: Davčni zavezanci zemljane, ki imajo v smislu zakona z dne 21. junija 1929 pravico do znižanja dopolnilnega davka na zemljano, morajo vložiti prijave v mesecu januarju 1932, oziroma po čl. 4. zak. o neposrednih davkih, (ako se zakasnitev pisмено opraviči s posebno tehtnimi razlogi) najpozneje do 15. februarja 1932.

Dopolnilni davek se zniža ob sledečih pogojih: 1. Če se davčni zavezanec bavi izključno s poljedelstvom (kmetijstvom), 2. Če obdeluje posestvo sam ali s člani rodbine, 3. Če rodbina takega zavezanca šteje več kot 5 članov, 4. da dopolnilni davek ni večji od 5000 Din, 5. da v navedenem roku vložijo prijavo na uradnem obrazcu.

Po tem zakonu se ne smatrajo za člane skupnega domačega gospodarstva:

1. Osebe, ki so stalno odsotne. (Sem pa ne spadajo oni, ki so le začasno odsotni, da odslužijo vojaški rok, zaradi šolanja, zdravljenja, kot obrtniški vajenci in podobno.) 2. Osebe, ki se poleg kmetijstva bavijo še s trgovino, industrijo ali obrtom ali drugim pridobitnim zavezanim poslom, 3. osebe, ki so v stalni javni ali privatni službi, 4. žena in otroci oseb, omenjenih v 2. in 3. točki, 5. hišna služnica in nameščenci.

Prijave je vložiti pri občinskem uradu na uradnem obrazcu (tiskovini), ki se dobi pri davčni upravi ali občinskem uradu.

Prijavo vložijo osebe, ki se smatra za davčnega zavezanca zemljane, lahko pa tudi njen pooblaščenec, če priloži pooblastilo prijavi. Na zahtevo davčnega zavezanca in po njegovih navedbah izpolni prijavo občinski urad. Prijave, ki se predložijo po določenem roku, se ne bodo upoštevale. Za resničnost prijavljenih podatkov je odgovorno poleg davčnega zavezanca tudi občinsko oblastvo.

Žlice.

Zdravnik (je zapisal recept): Tega zdravila vzemite dnevno štiri kavine žlice.

Pacijent (se praska za ušesom): Hm, hm... to bo pa težko šlo, gospod doktor.

Zdravnik: Zakaj?

Pacijent: Ker imamo pri nas samo tri kavine žlice!

Javna zahvala.

Kot oče se čutim primoranega, izreči tem potom svojo zahvalo in priznanje Kmetijski eksportni zadrugi, r. z. z. o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za podporo po smrti mojega sina, gospoda Karla Poliča iz Sp. Porčiča, ki mi je bila na prav kulanten način od Podporne sekcije gornje zadruge izplačana.

To točno izplačilo mi daje povod gornji zavod vsakomur najtopleje priporočati. Sp. Porčič, dne 4. januarja 1932.

JANEZ POLIČ.

Pravoslavni verniki

Se v sredo 13. januarja (t. d. ambra po sv. kol.) poslove od starega leta v restavraciji »Orel«. Vabljeni vsi!

Zimski sport in naša meja

Posvetimo vsaj malo pažnje našemu obmejnemu višavju na Kóbarskem.

Smo sredi smučarske sezone. Vsako nedeljo, vsak teden in tudi ob delavnikih odhajajo množice naših smučarjev na Pohorje. Vse planinske kočice so polne in se pripravljajo razne večje in manjše tekme. Vse to dokazuje, da se zimski sport pri nas leto za leto bolj razvija in da hočemo naglo nadoknaditi ono, kar smo zamudili in tako zaostali za drugimi narodi Evrope. Priznavamo nadalje tudi to, da je sport vseh vrst mednarodni in da ne bi bilo prav, če bi naenkrat in preveč odločno zapustili svojo neutralnost.

Kljub vsemu temu se nam zdi, da bi posebno mariborski slovenski sportniki morali usmeriti svoje delovanje tako, da bi bilo v prid tudi naši meji, ne samo telesu in zabavi. Zato ne bi smeli posvečati vse svoje pažnje samo Pohorju, temveč bi se morali vsaj malo zanimati tudi za obmejno višavje na levem bregu Drave, za naše Kóbarsko. Toda izgleda, da so vsi dosedanjí apeli bili zaman. Obmejnih predelov se vse izogiblje, dasi so za izletnike, planince in tudi zimske sportnike prav tako ali še bolj mikavni kakor je Pohorje.

Docela drugače pa se gibljejo avstrijski Nemci. Kakor poleti, tako posvečajo tudi pozimi izredno veliko pažnjo svojim obmejnim planinam in prihajajo stalno na našo stran. Tako so zadnje praznike pridno izkoristili, in iz Lučan, Arveža, Ivnička ter celo iz Gradca, so romale dolge procesije smučarjev na Kozjak, Remšnik in Radelj. Posebno Gradčani imajo brez dvoma bližja in celo boljša smučišča, kakor so naša obmejna, a kljub temu prihajajo daleč sem dol na Kozjak. Zavedajo se pač, da pri tem ne delajo samo za sport, ampak tudi za svojo nacionalno in državno stvar, kar ob vsaki priliki tudi neženirano pokažejo.

Nikakor ne mislimo, da bi bilo treba naenkrat spraviti vse naše smučarje s Pohorja na mejo, vendar bi se kljub temu mogla najti vsaj kakšna manjša skupina, ki bi od časa do časa pohitela na Kóbarsko. Mogoče bi se dala tam pridrži celo kakšna manjša tekma? S tem bi pokazali vsaj malo dobre volje in paralizirali bi sedaj prevladujoči upliv nemških izletnikov in sportnikov. Merodajni sportni faktorji naj o tem malo razmislijo!

Sport

SK Železničar, sekcija za table tenis.

V ponedeljek 11. t. m. ob 20. uri bo v gostilni Volgruber članski sestanek. Dnevni red: dogovor glede treninga. Načelnik.

Mariborski smučarski klub.

Smučškega tečaja v Sv. Lovrencu na Pohorju od 10. do 17. januarja zaradi slabih vremenskih prilik ne bo.

Sankaška tekma za prvenstvo MZSP, ki bi morala biti jutri pri Ruški koči, je odpovedana in preložena na poznejši čas.

Skautisem

Božičnica naših src.

Gori na Pohorju, sredi tajnostnega somraka mladega drevja se je zasvetila v luči božičnih svečk s snegom pokrita jelka.

Zatekli smo se semkaj iz hrupnega mesta, da bi proslavili svoj Božič. Z gorečimi baklami smo šli skozi tihi, mračni gozd. Le rahel vetrič nam je govoril in se poigraval s kosmiči snega, plemenov. okrog plapolajočih, svetlih plamenov. Korakali smo po ozki stezi, drug za drugim; nihče ni pretgal molka svetega miru.

Daleč za nami in pod nami leži mesto. Pozabljena so bleščeča, a minljiva darila, ki tam daleč razveseljujejo in osrečujejo ljudi, ki dajejo svoji ljubezni vidnih izrazov.

S spoštljivo plašnostjo smo se sestočili okrog božičnega drevesa, ljubi Bog sam ga je bil okrasil s sijajnim snežnim plaščem; naše preproste sveče so mu dale samo malo blišča in lesketa...

Govorila so naša srca. Razum je zmogel praznično razpoloženje, zmogel je smisel svetle luči v najdaljši zimski noči, čeprav ne povsem, srce pa ga je občutilo.

Črpamo moč za svoje delo, za vero in zaupanje v večno silo.

In breme nam je lahko.

U. W.

Opombe.

Skavti! Krmite tičke — nosite jim drobtine in drugo hrano v tičnike po parkih. — storili boste dobro delo!

Skavti-smučarji! Jemljite na izlete in ture s seboj žepne lekarne in jih uporabljajte v pomoč vsakomur, ako je potreba. — storili boste dobro delo!

Skavti! Pripravljajte se za drugi jugoslovanski skavtski tabor julija 1932 v Zagrebu. Pomnožite svoje skavtsko znanje, pri tekmah boste za svojo edinicu storili — dobro delo! —nj.

Daruite za pomožno akcijo!

Iščem prazno sobo

za takoj. Najraje v bližini parka. Naslov: v upravi.

Obrtno gibanje v Mariboru

Izdane in izbrisane obrtne pravice v decembru 1931.

Mestni svet je izdal na zadnji svoji seji naslednje obrtne pravice: Lorenčič Anton, trgovsko in umetno vrtnarstvo, Cvetlična ul. 28, trdka Lepoša Franc, družba z o. z., trgovina s kolesi, motocikli, šivalnimi stroji, pripadajočimi potrebščinami, muzikalijami in galanterijo, Glavni trg 1, Loeb Viljem, trgovina in izdelovanje tekstilnega blaga, Strossmayerjeva ul. 28, Ljudska tiskarna d. d., trgovina s šolskimi knjigami, Sodna ul. 6, Gajšek Ivana, trgovina z manufakturami, Glavni trg 1, Kriš Ernest, čevljar, Koroška cesta 18, Kager Josip, zlatar in srebrar, Vetrinjska ul. 30, Sušteršič Karla, šivilja, Dušanova ul. 7, Hamer Frančiška, trgovina z delikatesami, Trstenjakova ul. 22, Verdnik Alojzija, izdelovanje perila, Aleksandrova c. 55, Ošlag Anton, trgovina z delikatesami, Glavni trg 17, Zebisch Jospina, brantarja ter prodaja piva, vina in sadjevca v zaprtih steklenicah, Stritarjeva ul. 15, Bračko Josip, trgovina z mešanim blagom, Zrinski trg 6, Franz Gizela, roj. Kühr, trgovina z železnino in stavbnim materialom pod imenom »Vincenc Kühr«, Aleksandrova c. 1, Kiffmann Oton, inštalacija plina, vodovoda, centralnih kurilnih naprav z izključitvijo konstrukcije kotelnih naprav, Meljska c. 23, Trdka »Singer šivalni stroji d. d.«, meljniška obrt, Ulica 10, oktobra 2, Banovšek Leopold, trgovina s sadjem in deželni predelki na debelo, Ipavčeva ul. 55, Kosl Franjo, trgovina z meš. blagom, Tattenbachova ul. 24, Kühr Rudolf, izvošček, Slovenska ulica 22, Ehm Edvard, krojač, Dr. Verstovškova ulica 4, Draž Josip, mesar, Radvanjska c. 29, Vaupotič Boštjan, trgovina z galanterijo, urami in patenti pod imenom »Triglav Import«, Frankopanova c. 1, Lininger Viljem, trgovina z motornimi vozili, njih rezervnimi deli ter prodaja lesa, Frančiškanska ulica 17. —

Nadalje je mestni svet izbrisal naslednje obrtne pravice: Jauk Miroslav, trgovina z mešanim blagom, Tattenbachova ul. 24, Kohnstein, Arnošt, prodaja izgotovljenega usnja, specialnih usnjatih in kožuhovinstih predmetov, kakor tudi vseh čevljarških potrebščin ter nakupa surovih kož, Vetrinjska ulica 5, Wolf Eliza, trgovina s pavirjem, Gosposka ulica 10, Fideršek Ivan, vozovni sedlar in vozovni ličar, Dvořakova ul. 15, Lorenčič Anton, trgovsko in umetno vrtnarstvo, Cvetlična ul. 28, Zwillag Ivana, trgovina z umetnimi in naravnimi cvetlicami in zelenjavo in trgovina s predmeti za opremanje in vzdrževanje grobov, Samostanska ul. 11, Lorbeck Martin, trgovsko in umetno vrtnarstvo, Tržaška c. 59, Rescheneder Otmar, brivec, Aleksandrova cesta 13.

Iz Poljčan

Iz občinske pisarne. Občinski urad razglasa: Glasom odredbe sodišča Slov. Bistrice je Marija Dediček, posestnica iz Mahorske, radi zapravljenosti spoznana za omejeno. Za skrbnika ji je postavljen Josip Strmšek, delavec iz Mahorske vasi. Dolgovi, ki bi jih sama ali kdorkoli napravil na njen račun brez vednosti sodišča, se iz njenega premoženja ne poravnajo.

Osebnosti. Železniški uradnik gospod Franc Heric, ki je več let deloval med nami, je premeščen v Pesnico pri Mariboru. Prijubljenega uradnika bomo vsepovsod pogrešali. — Tukajšnji postajenačelnik g. Franc Lovrec je imenovan za občinskega odbornika.

Zahvala. Okrožni načelnik brat Hmelak iz Oplotnice je poslal našemu Sokolu, ki si postavlja lastno dvorano, večjo količino desk in drugega potrebnega lesa brezplačno. Tako njemu kot društvu »Zvon«, ki je Sokolu ob svoji likvidaciji darovalo 1000 Din, se Sokol Poljčane najtopleje zahvaljuje.

Kavarna »Evropa« danes nov program. Jutri družinska popoldanske predstava.

Sokolstvo

Lutkovno gledališče

Sokola-matice v Narodnem domu ponovi jutri v nedeljo ob 15. uri pravilčno igro v 4. dejanjih »Gašperček v peklju«.

Smučki odsek Sokola Maribor-matica. Napovedano smučko tekmo moramo radi neugodnih vremenskih razmer preložiti na nedoločen čas. Prijave za tekmo sprejemajo še nadalje zaupniki posameznih odsekov. Od že sedaj prijavljenih tekmovalcev se nam obeta ostra borba za prva mesta. Kdor se še ni prijavil, naj to stori čim prej, ker s tem ojači pripravljalnemu odboru delo. Dovoljeno je tudi tekmovalstvo izven konkurence. Zdravo! Tajnik.

I. smučka tekma Sokola Hoče.

Sokolsko društvo Hoče je priredilo na praznik sv. Treh kraljev smučko tekmo na daljavi 5 km. Proga je bila ob silno slabih snežnih razmerah dokaj težavna. Tekmovalcev je bilo 8. Prvo mesto je dosegel br. Vodnik Tonček (30'55''), drugo br. Mešovšek Milko (33'10'') in tretje br. Zorec Stanko (34'15''). Najboljši čas (29'35'') je dosegel br. Apih Milan, ki je vozil izven konkurence.

Lovstvo

Kožni sejem v Ljubljani.

Lovcem se nudi najugodnejša prilika, da kolikor mogoče dobro vnovčijo svoj tozinski lovski pridelek, ako se poslužijo za vnovčenje kož lovsko-prodajne organizacije »Divja koža« v Ljubljani. Dražba, po vrstnem redu XIII., bo dne 25. t. m. Za to dražbo vlada posebno s strani inozemskih kupcev veliko zanimanje in bo za blago dovolj povpraševanja. Uspeh je torej močno odvisen od lovcev samih. Čim več blaga bo na razpolago in čim boljša bo povprečna kakovost kož, tem večji bo uspeh dražbe. Oklenite se »Divje kože« in pošljite vse pridobljene kože nemudoma le njej v prodajo. V današnjih težkih časih posameznik še celo ne opravi ničesar, le v slogi in medsebojni podpori je moč in zagotovilo čim boljšega gnotnega uspeha.

Koledarček »Jadranske straže«.

»Jadranska straža« priporoča svojim članom koledarčke za leto 1932. Dobe se po Din 10.— v društveni pisarni in trgovini g. H. Sax, Grajski trg.

Javna zahvala.

S hvaležnostjo in rade volje potrjujem, da je bila meni pripadajoča podpora od Podporne sekcije Kmetijske eksportne zadruge, r. z. z. o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, po smrti moje matere, gospe Marije Beranič iz Pragerskega, točno in v polnem redu izplačana. Z ozirom na to, da likvidira omenjena sekcija svoje obveznosti kulantno in točno, priporočam vsakomur takojšen vstop v članstvo te Podporne sekcije.

82

Pragersko, dne 5. januarja 1932.

MIHELAK ELIZA.

Tragedija v Indijskem oceanu

(Po zapiskih mladega ribiča Louisa Herlévana.)

Pred kakima dvema letoma je prišlo francosko podjetje za ribje konzerve »Compagnie des langoustes françaises« na misel, da preloži svojo tovarno tja, kjer je lov najbolj izdaten, ker s tem bi odpadlo tudi težavno prevažanje rib od lovišča v tovarno, — torej v Indijski ocean.

Ravnateljstvo družbe se je odločilo, da zgradi tovarno ribjih konzerv na malem otoku Saint Paul, ki leži sredi Indijskega Oceana in pripada Kerguelskemu arhipelagu. Ni pa pri tem odločevala niti zemljepisna lega tega otoka, niti njegov prirodni značaj, ampak zgolj njegovo izredno bogastvo na ribah in morskih rakih.

Otok St. Paul je na pol razpadlo žrelo ugaslega vulkana, ki molj samotno iz neizmernega morja. Stena tega žrela se je na eni strani podrla, tako da ima sedaj otok obliko podkve in se je na ta način tvoril miren zaliv, v katerem kar tisoč rib in rakov. Na ta samotni otok je družba poslala 120 ribičev in delavcev. Od teh jih je bilo štirideset Francozov iz Bretagne, štirideset trpljenja in

pomanjkanja vajenih ljudi, ter osemdeset črncev z Madagaskarja.

Razen teh stodvajset ljudi, rib in rakov, ni bilo na otoku dosti drugega žitja. Nobeno drevo, noben grm ne uspeva tu; trdo kamenje nudi samo nekaterim zeliščem nekoliko bornega življenja. Na več krajih otoka raste tudi bambus. Največja rastlina na tem otoku je takozvano kerguelsko zelje, ki služi človeku za hrano in zdravilo. Kot edina sveža hrana ozdravlja skorbut; uporabljajo ga pa le redko, ker ga je premalo. Kunci, ki so jih na tem otoku zaredili, da bi imeli vedno kaj sveže hrane, so ga namreč skoraj popolnoma iztrebili. Samo oni so ostali, se poskrili po razpokah, ter prihajajo ponoči iz svojih luknj, da se najedó tega zelja. Človek jih le redkokdaj zagleda.

Toliko več preglavic pa delajo podgane. Teh niso uvozili, prišle so kar same od sebe z ladjo, v zabojih, in se na otoku neverjetno razmnožile. Drugače pa na otoku ne živi noben sesalec. Obiskujejo ga samo galebi, morske lastovice, race, na enem kraju otoka pa gnezdi

celo pingvini.

Na tem od neizmernega morja obvalovanem, sedem kvadratnih kilometrov velikem otoku ni nikjer pitne vode; samo vroči zvepleni vreli prihajajo na dan. Tu pijejo ljudje samo destilirano morsko vodo ali pa deževnico, ki se je nabrala v mlakah. Dežja ne primanjkuje. Čeprav zemljepisna širina približno odgovarja zemljepisni širini Palermo na severni poluti, je vendar tam ostro podnebje. Pogosto ga pustošijo cikloni in snežni viharji; območje plavajočega ledovja sega do sem...

Ladja, ki je priplula leta 1929. z uslužbenci tovarne, je prva po dolgih letih. Ladje, ki plujejo v Avstralijo in Vzhodno Indijo, ne pristanejo na otoku. Ribiče, delavce, stroje, gradbeni material in živež so prepeljali na obalo in sezidali ob pobočju zaliva tovarno iz opeke, za delavce pa kolibe iz desk, ki so ostale od zabojev. Družba ima namen, da pošlje vsakega pol leta ladjo na otok; odpelje naj izdelane konzerve; ljudem pa naj pripelje svežega živeža.

Beli in črni nastavljenici družbe pridno love ribe in rake; tovarna, opremljena z najmodernejšimi stroji, prične obratovati. Od kraja gre vse v redu. Od pol še-

ste zjutraj do desetih dopoldne in od enajste zvečer dalje love in konzervirajo ribe. Ostali čas pa jedo opoldne in zvečer malo riža in nekoliko svežega sadja (proti skorbutu), ponoči pa spijo šest ur, ako baš ne divja vihar. Podjetje se lepo razvija in prinaša lep dobiček.

Polagoma pa prične delo nazadovati. Črnci, manj odporni kot njihovi trpljenja vajeni bretonski tovariši, prične od prevelikega dela in nezadostne hrane hirati. Ribolov se od tedna do tedna zmanjšuje.

Petnajste februarja 1930 pride z ladjo na otok še družba. Prihod šefa da priliko, da izbruhne splošno nezadovoljstvo. Črnci izjavijo, da ne morejo več delati, Bretonci pa hočejo domov. Ravnatelj se od kraja trudi, da bi jih pregovoril, ko pa vidi, da nič ne pomaga, sklepe odpeljati jih domov in pripeljati svežih delovnih moči.

Ravnatelj brzojavno naroči ladjo z otoka Réunion. Parnik »Australie« pride, in delavci se vkrcajo. Na otoku pa jih ostane sedem: šest belcev in en črnc. Ti naj vzdržujejo stroje, dokler ne pridejo novi delavci. Po treh mesecih bo ladja pripeljala druge in še teh sedem odpeljala.

(Dalle prih.)

Curren Bell:

19

Lowoodska sirota

Miss Temple si je z robcem otirala ušnice, kakor bi hotela zatreti smeh, ki jo je bil posilil. Sicer pa je izrekla primerno povelje, in ko je bil prvi razred pojnil, kaj strogi gospod od njega zahteva, je slišal. Uklo-nivši se nekoliko nazaj, sem ujela poglede in zmrdljaje, s katerimi so gojenke izvajale ukaz. Škoda, da jih tudi gospod Brocklehurst ni mogel videti; nemara bi se bil uveril, da nič ne pomaga, ako se še toliko trudi z vna-njostjo lonca in piskra, ker se je notranjost bolj odmi-kala njegovemu vplivu, nego je mislil.

Motril je zadnjo plat živčih svetinj kakih pet mi-nut, nato je izrekel sodbo. Njegove besede so učinko-vale kot troblje sodnjega dne:

»Vse te kečke je treba odrezati!«

Gospodična Temple mu je menda prigovarjala.

»Gospodična,« je trdil, »služiti moram Gospodu, čigar kraljestvo ni od tega sveta. — Moje poslanstvo je, da uničim v teh dekletih mesenost; da jih učim, naj se oblačijo trezno in sramežljivo, ne pa da se kitijo in si kodrajo lase. In vsaka mladenka tu pred nami si ovija glavo z dvema kitama, ki jih je brzkone sama ničemr-nost splela. Ponavljam: te kite morajo proč! Mislite vendar na potrato časa, na...«

Gospod Brocklehurst je nenadoma umolknil, ker v sobo so stopile tri dame. Škoda, da niso prišle nekoliko prej, da bi bile čule njegovo predavanje o obleki, ker so bile tako sijajno z žametom, žido in krznom opravljene. Mlajši dve — zali deklici šestnajst in sedemnajst let stari — sta nosili siv klobuk iz bobrovine, kakršni so bili tedaj v modi, ki ga je senčilo nojevo perje; iz-pod roba milovidnega pokrivala je sililo izobilje plavih, skrbno nakodranih las. Starejša dama si je bila ogrnila dragocen žametast šal, ki je bil obrobljen z gorno stajevino; čelo so ji kitili francoski kodri.

Miss Temple je dame kot gospo in gospodični Brocklehurst zelo spoštljivo pozdravila in jih spremila k častnim sedežem v ospredju učilnice. Vse se mi je zdelo, da so bile prispele v kočiji s svojim prečastnim sorodnikom in so medtem iztikale in oprezovale v gor-njih prostorih zavoda, dočim je vznešeni soproj in oče obračunaval z gospodinjjo, izpraševal perico in straho-val prednico. Začele so obkladati gospodično Smith z raznimi očitki in opombami, ker je ta učiteljica imela na skrbi perilo in je nadzirala spalnico. Kaj so ji de-ja-le, nisem utegnila poslušati. Drug pripetljaj mi je bil priklenil in pritegnil nase pozornost.

Poslušajoč pomenek med Mr. Brocklehurstom in gospodično prednico, sem sicer hudo vlekla na uho, a pri vsem tem nisem zanemarljivo svoje lastne varnosti; mislila sem, da ne bo nič hudega, če se mi le posreči, da ostanem neopažena. V ta namen sem se v klopi mo-čno sklanjala nazaj; delala sem se, kakor bi bila za-

topljena v svoje račune in sem držala tablico tako, da mi je zakrivala obraz. Morda bi me vodja zavoda res ne bil opazil, da se mi ni izdajalska tabla nekako iz-meknila iz rok in treščila na tla. V hipu se me je bilo prijel sleherni oko! Vedela sem, da je bilo vse iz-gubljeno. Sklonivši se, da pobrem dva skrilnata od-krhka, sem zbirala svoje moči za najhujše, kar bi me moglo zadeti. In zadelo me je!

»Nemarno dekle!« je zarohnel Mr. Brocklehurst in takoj nato — »aha, že vidim, to je nova gojenka!« In še preden sem mogla dihiniti, je nadaljeval. »Ne smem pozabiti, da mi je povedati kako besedo tudi o njej.« Potem pa je glasno — oh, kako glasno se mi je zdelo — velel: »Naj stopi dete, ki je razbilo tablico, iz klopi!«

Po lastni volji bi se ne bila mogla premakniti v mesta, bila sem kakor omamljena; veliki dekleti, ki sta mi sedeli ob straneh, sta me postavili na noge in me rivali proti strašnemu sodniku, potem pa mi je Miss Temple rahlo pomagala do njegovih nog, medtem pa sem ulovila nje šepetani nasvet:

»Le nič se ne bojte, Jana, saj sem videla, da se Vam je to le pripetilo. Saj ne boste kaznovani!« Kakor nož me je bil zbedel nežni šepet v srce. »Le še minuto, pa me bo zaničevala kot licemerko,« sem si mislila, in v tem prepričanju mi je vzburkala krv silna mržnja na ujo, na Brocklehursta in vso lepo družbo. Jaz nisem bila Jelka Burns.

Krokodili v Evropi

Doslej so bili krokodili specialiteta tropičnih pokrajin. Njihovo najbolj zna-no pribežališče je bila reka Nil v Egi-ptu, in nihče si ni mogel misliti, da bi živeli tudi v Evropi. Arheologi so med okameninami našli poleg ostankov raz-nih izumrlih živali, in takih, ki živijo dandanes le še v Afriki, Indiji in v Juž-ni Ameriki, sicer tudi okostja kro-kodilov ali njim podobnih reptilov, a to so bila le okostja. Doba, ko je bilo v Evropi tako toplo, da so v njenih re-kah, ribnikih in jezerih živeli kroko-dili, je že davno minila. In vendar ima-mo tudi še dandanes na evropski celi-ni jezero, v katerem žive pravi prav-cati krokodili, kakor kje v jezerih Vic-toria, Nyassa, Tanganjika, Tumba itd. doli v Afriki.

Bilo je pred približno 35. leti, ko je mladi grof Alkala Valdepenas y Ca-ravaca, velik ljubitelj tropičnega ži-valstva, s potovanjem po Afriki pripe-ljal dva mlada severnoafriška kroko-dila, samca in samico na svoje pose-stvo, ležeče ob jezeru Laguna de la Janda, skozi katero teče južnošpanska reka Almadovar.

Izpustil ju je v domači grajski rib-nik, kjer sta se očitno prav dobro počutila, tako da sta že v nekaj letih dobila potomce. Do svetovne vojne so se »novi naseljenci« že precej razmno-žili ter se popolnoma aklimatizirali, danes pa tvorijo že precejšnjo dru-žino, ki se ne zadovoljuje le s tesnim prostorom v ribniku, ampak se leto za letom širi še dalje.

O priliki neke poplave je skupina krokodilov grofa Valdepenas y Cara-vaca zašla po odtoku iz grajskega rib-nika v jezero Laguna de la Janda, kjer

je tudi ostala in se dalje množila. Ker je jezero polno rib, so krokodili imeli dovolj hrane, tako da so se počutili prav dobro. Zaradi tega so se tako pomnožili, da so danes že prava prav-cata nadloga in so španske lokalne ob-lasti bile nedavno prisiljene seči po obrambnih sredstvih. Množeči se kro-kodili so namreč skoraj popolnoma uničili ribe v jezeru Laguna de la Jan-da, od katerih so poprej živeli številni okoliški ribiči, a pojavili so se tudi že v spodnjem teku reke Almadovar, ki se pri kraju Barbate izliva v Atlant-ski ocean. Oškodovani ribiči jih ne-usmiljeno preganjajo in zahtevajo, da se iztrebijo do zadnjega, dočim se ne-kateri naravoslvi z vso vneto za-vzemajo za to, da bi se južnošpanskim krokodilom dovolil svobodni razvoj in bi se kot posebna znamenitost Evrope z zakonom zaščitili.

Kako se bo spor za in proti edinim krokodilom v Evropi končal, ni znano, vsekakor pa bi bilo škoda, če bi se ži-vali pokončale, kajti potem bi Evropa zopet izgubila del svoje, četudi umet-no ustvarjene tropične romantike.

Zločinec.

»Gospod, Vi ste preveč predrzni! Snoči ste me po sili poljubili, zdaj pa že spet poizkušate!«

»Gospodična, ali ne veste, da se zlo-činec vedno zopet povrača na kraj svo-jega zločina?«

Bogata obdaritev.

— Kaj pa je Milica prinesla domov z božičnice? vpraša teta.

— Tri knjige, tri žepne robce in pa ošpice, odgovori mati.

Skrivnostna kriminalna zadeva

Pred kakimi tremi tedni so našli v bougivalskem gozdu pri Parizu zapu-ščen, napol razdejan in ves okrvavljen avtomobil, ki je baže bil last mladega Amerikanca po imenu Rihard Wall. 24 ur pozneje je policija že imela v rokah morilca, mladega Francoza Davina. Da-vin je tudi priznal umor in je izjavil, da je Wallovo truplo vrge v reko Seno. Iskali so truplo dan na dan, a niso ga mo-gli najti.

Zdaj pa je policija po vseh poizvedbah prišla do prepričanja, da tu sploh ne gre za umor, ampak da je vse skupaj samo mistifikacija, pri kateri je sodeloval Da-vin iz razlogov, ki še niso povsem po-jasneni. Po informacijah, ki jih je pa-riška policija prejela od newyorške, je bil Wall agent sovjetskoruskega gene-ralnega štaba. Nakupil je lani v Ameriki na ruski račun več letalskih motorjev. Poleg tega se je bavil tudi še z raznimi drugimi kupčijami, pri katerih pa je imel velike izgube; baže okoli štiri milijone dolarjev. V Parizu je imel Wall, ki se je veliko gibal v lahkotnem svetu, še pre-cejšnja denarna sredstva, — odkod, to še ni dognano.

Pariška policija ne verjame več, da bi bil Davin res umoril Amerikanca, am-pak domneva, da je Davin le poma-gal Wallu uiti ameriškim upnikom in da je zato prevzel vlogo morilca.

Raziskovanje Nove Gvineje

Nova Gvineja, največji otok v Juž-nem morju, na katerega bi lahko spravi-li najmanj šest Jugoslavij, je med vsemi kolonijami evropskih držav naj-manj naseljen in raziskovan. Beli kol-onisti, Holandci in Angleži, žive le na severni obali in na skrajnem vzhodu, v notranjosti pa gospodarijo po mili volji Kanaki in Papuanci, divji domači-ni. Ogromni pragozdovi so še nedo-taknjeni, najmanj pa je raziskana ve-lika južna nižina, ker je zaradi moč-virij težko dostopna in skrajno nezdra-va. Prva znanstvena ekspedicija si jo je ogledala leta 1928., letos spomladi pa jo bo naskočila nova, opremljena z vsemi modernimi pripomočki. Študi-rala bo topografijo, geološko struktu-ro ter favno in floro. Ekspedicijo bodo tvorili angleški in holandski znanstve-niki.

Elegantno opremljeno sobo

s separiranim vhodom, z uporabo ko-palnice in vsem komfortom, z oskrbo ali brez, oddam takoj ali s 15. januar-jem. Cankarjeva ul. 36; pritličje, desno. 40

Dve delavki

sprejem na dobro hrano in stanova-nje. Koroška cesta 69. 74

Javna zahvala.

Podpisani se javno zahvaljujem Podporni sekciji Kmetijske eksportne zadruge, r. z. z o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za najtočnejšo in najkulantnejšo izpla-čilo meni pripadajoče podpore po smrti gospe Jonas Marije iz Celja. 83

Radevolje priporočam to institucijo svojim someščanom.

V Mariboru, dne 5. januarja 1932.

HINKO CIGOJ.

Javna zahvala.

Dolžnost mi je, da podpisana javno izrečem zahvalo Podporni sekciji Kmetijske eksportne zadruge, r. z. z o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za meni, prav kulantno izplačano pripadajočo podporo in sicer takoj po smrti gospoda Petra Langerja v Ma-riboru. Zato gorl omenjeno sekcijo vsakomur priporočam. 81

Maribor, dne 4. januarja 1932.

GRADINIK AVGUST.

Kupim majhno hišo

v Mariboru ali okolici. Ponudbe pod »Gotovina« na upr. Večernika. 62

Stanovanje

dveh sob in kuhinjo s pritliklinami od-dam s 1. februarjem. Naslov v upravi lista. 38

Stanovanje.

soba in kuhinja z vsemi pritliklinami, električno razsvetljavo in vodovodom, oddam mirni stranki s 15. januarjem ali 1. februarjem. Vprašati pri upravi »Večernika«. 88

Krasno dvosobno stanovanje,

kopalnica, parket, elektrika, vrt, od-dam s 1. februarjem. Natančnejše in-formacije da ing. Hermanko, Aleksan-drova c. 19. 86

Prodam pekarno

in nekoliko zemljišča. Alojz Weingerl, Čeršak, p. Št. III v Slov. gor. 53

Lepo opremljeno sobo

oddam takoj ali s 15. januarjem. Ob brodu 3. 64

Prazno sobo

oddam. Tezno, Jurčičeva ulica 7, Šva-gelj. 70

Boljša vdova z dvema otrokoma,

išče eno ali dvosobno stanovanje, suho in čisto. Ponudbe na Zofijo Schönbaum, Gosposka ul. 52, pri rodbini Cvitkovič. 44

Sobo s souporabo kopalnice

oddam gospodični. Prešernova 2, I. n., vrata 7. 89

Profesor poučuje srednješolce;

zlasti iz francoščine, latinščine, nem-ščine in slovenščine. Plača času pri-merno. Marijina ulica 25. 35

Šivilja

gre za Din 25.— Šivat na dom novo in staro perilo. Naslov v upravi »Več-ernika«. 63

Šivilja

gre na dom šivat novo in staro perilo. Naslov v upravi 90

Učenko

sprejme Helena Kvas, modistinja, Aleksandrova c. 32. 91

Vložke, madrace,

otomane v solidni izpeljavi in zmerni ceni vedno na razpolago pri tapetniku Novaku, Slovenska ulica 24. 73

Restavracija Plzenski dvor

A. Senica, danes sobota divji zajec s cmoki porcija Din 8.— Prvovrstno vi-no Kovaški vrh (prej Schitzberger). 76

Dam v najem

dobro vpeljano strojno pletarno, za katero je potreben kapital samo za lokal. Ponudbe pod »Zastonj« na u-pravo »Večernika«. 87

Lokal za pisarno ali obrt

tik kolodvora oddam. Aleksandrova c. št. 48. 77

Boljši osebni

oddam lepo opremljeno sobo. Dr. Ro-sinova ul. 23. 72

Oddam kuhinjo in sobo

s pritliklinami. Stritarjeva ul. 35. 75

Javna zahvala.

Podpisana izrekanu tem potom svojo iskreno zahvalo Podporni sekciji Kmetijske eksportne zadruge, r. z. z o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za točno, hitro in kulantno izplačilo pripadajoče mi podpore, po za podporo prijavljeni gospe Julijani Dvoršak iz Sp. Porčiča. 779

Glede na to smatram za potrebno gornjo sekcijo vsakomur najtopleje priporočati. Sp. Porčič, dne 4. januarja 1932.

ADOLF ČEH.

GRAJSKI KINO

Tel.
2219

Najgigantnejši lovski, ekspedicijski in pustolovski zvočni film iz afriških pragozdov.

Režiser:
W. S. van Dyke.

Danes
v soboto, 9. januarja
največji nemški zvočni
velefilm!

Največji zvočni
film z divjimi
zverinami na
svetu!

Metro
Goldwyn
Mayer

TRADER HORN

Pustolovščine pogumnega
traderja (trgovca) Horna na
afriški Slonokoščeni obali.

Po največji filmski ekspe-
diciji na svetu v po Evropi
prej še ne preiskanih pra-
gozdovih Afrike posnet
zvočni film.

1. del:
Smrtna borba z zvermi
pragozda.

2. del:
Dvoboj z zvermi v džungli.

3. del:
Vožnja v čolnu po Kroko-
dilovi reki.

Vsi trije deli v eni
predstavi!

Naifinejši rum
en gros!

Brandy
in vse vrste likerja itd.

Pristna slivovka
en detail!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Telefon 25-80.

Tovarna likerjev, desertnih vin, in sirupov.

Sanatorij v Mariboru
Gospodarska ulica 49

Telefon 2358

Lastnik in vodja

Kirurg dr. Mirko Černič

Najmodernejšo opremljen za operacije. Diatermija, vi-
niško solnce, tonizator, žarnica "Hala", "en'ero cleaner"

zastopniki se sprejmejo

**Inserirajte
v
»Večerniku«**

Jana zahvala.

Rada in prostovoljno se zahvaljujem ter potrjujem, da mi je Podporna sekcija Kmetijske eksportne zadruge, r. z. o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, celo mi pripadajočo podporo po smrti mojega očeta, gospoda Tement Franca, Loka pri Št. Janžu na Drav. polju, točno in pred vsem kulturno izplačala.

Z ozirom na to hitro izplačilo, ki je bilo v najboljšem redu likvidirano, se čutim dolžno to dobrodelno institucijo vsakomur najtopleje priporočati.

V Mariboru, dne 5. januarja 1932.

KRČEK OTILIJA.

Stanovanje,

soba in kuhinja v vili pri parku in
opremljeno sobo oddam. Trubarjeva
ulica 11/I.

66

Dvosobno stanovanje

s pritliklinami oddam s 1. februarjem
mirni stranki. Naslov v upravi »Ve-
černika«.

69

Gostilna Dergas, Koroška cesta 48!

V soboto in nedeljo pojedina pečenih
krvavih in jeternih klobas. Za suha gr-
la je na razpolago prvovrstno vino od
7 Din naprej. — Tudi ribizlovo vino
po Din 18 na zalogi.

67

Večje stanovanje 4-5 sob

v pritličju ali v I. nadstropju v Maribo-
ru blizu glavne pošte ali glavnega ko-
lodvora iščem. Pismene ponudbe na
upravo »Večernika« pod »Veliko stano-
vanje«.

5440

Sedaj ko prihaja zima

in vaših koles ne boste več rabili, nudi
se Vam prilika, da jih pustite temeljito
osnažiti, emalirati, ponikljati, vse kro-
glične ležaje zbrusiti, tako da bodo do
prihodnje spomladi zopet popravljena,
kakor nova. Shramba koles in motor-
jev čez zimo. Hitra postrežba. Zajam-
čeno in solidno delo. Brezkonkurenčne
cene. — Priporoča se mehanična de-
lavnica JUSTIN GUSTINČIČ, Maribor,
Tattenbachova ul. 14. Zadostuje dopis-
nica, da pridemo na dom po kolo.

5499

Soba in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago
izvršuje počen. hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno
»Astoria«.

8

Gospoda

sprejem na stanovanje. Vrtna ul. 8,
vrata 8.

52

Prodajam

dve enodružinski stanovanjski hiši z
vrtom in gospodarskim poslopjem. —
Vprašati Studenca, Radvanijska c. 6.

42

**Srečke za vse razrede državne razredne loterije dobite v
Bančni poslovalnici Bezjak, Gospodarska 25**

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije

Obutev za vsako potrebo in prilliko ki ne žuli ne noge in žepa.

Znižali smo cene moški obutvi in opremili prodajalnice z novimi vrstami in modeli. — Pridite in prepričajte se!

Rata

169.-
Vrsta 1937-22
Polčevlji za vsakdanjo nošo iz črnega ali rjavega boks z jako trpežnim gumijastim podplatom. Imajo Vam bodo hoditi za vsak štopar.

229.-
Vrsta 6627-08
Udobni športni polčevlji iz finega telečjega boks. Podplat in peta iz bele invazije gume. Lepo se prilagajajo športnim oblekam.

169.-
Vrsta 3967-22
Evo Vam neobhodno potrebnih čevljev za delo. V njih lahko hodite po blatu in ob vsakem vremenu, pa Vam bodo noge vedno suhe.

229.-
Vrsta 9637-26
Polšiljasti moški polčevlji za izprehode in izlete. Okusna perforacija daje čevljem elegantno zunanost. Imajo močne usnjate podplate in pete.

229.-
Vrsta 7637-46
Šiljasta oblika s tipleno široko peto daje tem čevljem veliko eleganco. Imamo jih črne ali mahagonove barve. Izdelujemo jih v različnih širinah.

199.-
Vrsta 9977-27
Čevlji iz finega telečjega boks s trpežnim usnjatim podplatom. Polšiljasta oblika daje čevljem izrazito elegantno zunanost. Primerni za vsak dan in praznik.

229.-
Vrsta 9837-21
Elegantni moški čevlji šiljaste oblike. Lakaste čevlje potrebujete za ples in zabavo, a iz črnega ali rjavega boks za promenado, samo Din 199.-.

249.-
Vrsta 8667-21
Udobni moški čevlji široke oblike iz najfinejšega boks, podloženi z usnjem in s pršitim jezikom. Ker ne propuščajo mokrote, se boste v njih počutili vedno udobno.

249.-
Vrsta 3267-00
Čevlji za lovce in za vsako delo na prostem iz rjavega boks z močnim dvojnimi podplatom. Vsem onim, ki so po svojem poklicu prisiljeni delati na prostem, so ti čevlji neobhodno potrebni.

Čaj nove žetve kupim tam, kjer je fin in poceni!

Leyton Orange Pekoe	10 dkg D	9.-
„ Flowery	10 „	12.-
Carska mešanica	10 „	15.-
Obliteljska mešanica	10 „	16.-
Darjeeling Flowery	10 „	18.-
Five o'clock Tea	10 „	20.-
Brittante mešanica	10 „	25.-
Goldtippend mešan.	10 „	25.-

Velika izbira čaja v zavojčkah znanih svetovnih znamk v vse' cenah.

Z. Anderle
MARIBOR

Opravična številka: E IX 2130/31
18

Dražbeni oklic.

Dne 10. febr. 1932 ob 10 uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: Lehen vl. št. 1

Cenilna vrednost: Din 924 219 30

Vrednost pritikline: Din 36 800 —

Najmanjši ponudek: Din 616.146 20

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

**Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 11. decembra 1931.**

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINI MARIBOR

Centrala: MARIBOR

Podružnica: CELJE

sprejema hranilne vloge

na knjižice in tekoči račun. — Dovoljuje komunalna in hipotekarna posojila. — Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle najkulantneje.

PUPILARNO VAREN ZAVOD

ker jamči za vse vloge DRAVSKE BANOVINI s celim svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.